

Faglig utvikling i sikte!

I juni er du invitert til NLLs etterutdanningskurs i vakre Bergen, med mange interessante kurs i flere dager (se program bak i bladet). Du kan regne med å møte ca. 150 -200 kolleger, som ivrer etter å snakke fag og høre om idéer og erfaringer fra nettopp deg.

Norsk Logopedlag er et lite, men svært aktivt lag. 9 utvalg, styre, og 12 regionlag jobber for at du skal få tilbud om faglig utvikling gjennom interessante kurs og konferanser. NLL arbeider selvsagt også for brukeres og logopeders rettigheter, og ikke minst for at vi i framtiden skal ha nok dyktige og engasjerte logopeder i Norge.

I Bergen blir det ikke bare logopedfaglige kurs, festmiddag og annet sosialt, men også fagpolitiske saker – det siste skjer på Landsmøtet. Det ryktes at valgkomiteén har mye å gjøre fordi det er mange på valg, så nå har du sjansen til å gjøre en innsats for Norsk Logopedlag, eller i alle fall kontakte valgkomiteén ved Torhild Toft torhild.toft@hjemme.no, hvis du vet om gode kandidater.

Faglig utvikling skjer ikke bare på kurs og konferanser, men er tema som møter logopeder daglig, både i forhold til oss selv og i forhold til personer vi skal veilede. Mange logopeder jobber ikke direkte logopedisk, men veileder helsearbeidere, spesialpedagoger, lærere, assistenter og foreldre til å utføre deler av det logopediske arbeidet. Siden det er få logopeder i landet, er vi kanskje nødt til å sette bort noe av det logopediske kliniske arbeidet? Er vi da med på å undergrave vår egen eksistens? Jeg tror ikke det, men vi må være bevisste på hvilke oppgaver som kan overlates til andre, og hvilke som ikke kan det. Fortløpende evaluering av tiltak kan ikke forventes gjort av ufaglærte (her i betydning; ikke logoped). Progresjon i behandlinga/den logopediske undervisninga kan sjeldent overlates til ufaglærte. Veiledning til foreldre om logopedisk arbeid kan heller ikke overlates til ufaglærte. Men, generell og noe spesiell

språkstimulering og språktrening kan nok fint gjøres av ufaglærte, både i forhold til voksne og barn.

Hvordan kan vi veilede slik at den som veiledes får et grunnlag for refleksjon om den biten av logopedisk arbeid de skal utføre? Økt forståelse for hvorfor man bør gjøre ulike oppgaver og øvelser, gir kanskje større effekt av treninga. Som veileder kan man høre helse-, barnehage- og skolepersonale som sier: ”Vi har ikke fått tid til å gjøre det du foreslo”. Jeg undres; har de virkelig ikke hatt tid, eller har jeg ikke vært god nok til å gi personalet didaktisk og metodisk forståelse for tiltakene? Det hender også at vi avtaler møter flere uker i forveien, mailer om hva som bør skje av aktivitet når jeg kommer, men likevel er personalet like uforberedt. Sannsynligvis bør jeg bli tydeligere i hva som kreves og forventes i forbindelse med veiledning.

Jeg er ikke ute etter å kritisere helse-, skole- og barnehagepersonell, men tror vi logopeder må være tydelig på at det er VI som kan det logopediske faget, og vi kan derfor ikke forvente at ufaglærte skal kunne utføre hele jobben vår tilfredsstillende. Både veiledningsfrekvens og veiledningskvalitet bør tas jevnlig opp til vurdering. Med dette kan vi få faglig utvikling både hos oss selv og de vi skal veilede.

Første artikkel i marsnummeret handler om i hvilken grad barn med spesifikke språkvansker har nedsatte prestasjoner på nonordrepetisjon og setningsminneoppgaver. Gjennomgangen av empiri viser at barn med SSV har betydelig svakere prestasjoner på disse oppgavene enn kontrollbarn uten språkvansker. Forfatter er Monica Melby-Lervåg. Den neste artikkelen handler om et mer sjeldent tema; bruk av nasometer for å vurdere nasalitet og resonans, og er skrevet av Marit Berntsen Kvinnsland. Artikkelen bygger på en pilotstudie som ble gjennomført for å teste gjennomførbarhet ved en fremtidig normeringsstudie

av nasalverdier målt med Nasometer II Modell 6400 på norske barn i 1. og 5. klasse.

Vurdering av nasalitet og resonans er en sentral del av undersøkelsen hos grupper som ofte kjennetegnes ved, eller som har fysiske forhold i taleorganene som kan medføre avvikende nasalitet og resonans.

De to neste artiklene henger sammen ved at de omhandler samme tema; hjelpemidler for å avhjelpe taleflytvansker. Artiklene kan ses i sammenheng og utfyller hverandre. Den første er skrevet av Tom Green som spesialist i klinisk psykologi, og har kanskje Norges beste kompetanse på hjelpemidlene SmallTalk og SpeechEasy.

Påfølgende artikkel er skrevet av flere av Norges fremste logopeder innen stamming: Ragnhild R. Heitmann, Berit Bjørnerud, Anne Cathrine Einarsen, Anne Nora Narmo og Karoline Grøndahl Kravik, Alfhild Ingebrigtsen og Torunn Hovd. Artikkelen er skrevet ut i fra et pilotprosjekt for å få mer kunnskap om nytteverdien av tekniske hjelpemidler i stammebehandling.

I den siste artikkelen får vi innblikk i forskning som viser at jenters atferd skiller seg noe fra gutters ved Asperger syndrom. Dessuten ser det ut som om noen av de relativt godt fungerende jentene med Asperger syndrom skjuler svikten i sosial kompetanse gjennom å fremstå som blide, aktive og tilsynelatende utadventde - eller som stille og lydige. Artikkelen er skrevet av dr.polit./psykolog Nils Kaland. Ses i Bergen!

Signhild Skogdal